

Kannanotto 7.12.2023

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot:

Itä- ja Pohjois-Suomen vahvistamisessa päästävä sanoista tekoihin

Venäjän hyökkäyssodan kerrannaisvaikutukset näkyvät Suomessa erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa. Maakunnat vaativat, että maan hallitus ottaa tilanteen vakavasti ja käynnistää konkreettiset erityistoimet. Valtioneuvoston kanslian johdolla on toteutettava Pohjoisen ohjelma sekä Itäisen Suomen vision ohjelma ja sopimus alueen elinvoiman vahvistamiseksi.

Vihreän siirtymän teollisuuspolitiikkaa Itä- ja Pohjois-Suomeen

Suomen kansantalouden kestävä kasvu edellyttää, että Itä- ja Pohjois-Suomeen saadaan lisää puhdasta energiaa hyödyntäviä teollisia investointeja. Hallituksen tulee tukea kaikin tavoin Itä- ja Pohjois-Suomen investointien nopeaa käynnistymistä. Vihreän siirtymän edistämiseksi keskeistä on siirtyminen arvoketjussa uusiutuvan energian tuotannosta myös energiaintensiivisen teollisuuden hankkeiden mahdollistamiseen.

Fingridin siirtoverkkojen pitää ulottua kattavasti koko Suomeen

Tärkeimmillä energia- ja saavutettavuushankkeilla käynnistetään Itä- ja Pohjois-Suomessa suuret yksityiset investoinnit, jotka nostavat merkittävästi Itä- ja Pohjois-Suomen aluetaloutta ja parantavat koko Suomen huoltovarmuutta. Energiaomavaraisuus ja puhtaan energian tuotanto on Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen asia. Valtion on huolehdittava Fingridin omistajana koko Suomen investointien energian saatavuudesta nyt ja tulevaisuudessa.

Itä- ja Pohjois-Suomen saavutettavuutta parannetaan ja huoltovarmuus turvataan oikein kohdennetuilla väyläinvestoinneilla.

Suomen noin 1 300 kilometriä pitkä itäraja Venäjän kanssa sekä pohjoisen alueen satamat ovat koko EU:n ja Naton kriittisiä turvallisuuskysymyksiä. Pohjoinen on nyt Suomen ainoa maayhteys maailmalle.

Nykytilanteessa liikennejärjestelmän toiminta- ja huoltovarmuus, yhteiskunnan elintärkeät toiminnot (kokonaisturvallisuus) sekä Suomen kilpailukyky edellyttävät pääradan kehittämisen lisäksi mittavaa lisärahoitusta myös Savon ja Karjalan radoille ja vähäliikenteiseen tie- ja rataverkkoon sekä sujuviin matkaketjuihin. On tärkeää, että elinkeinoelämän ja sotilaallisen liikkuvuuden liikennetarpeet ja huoltovarmuus tulevat päivitettyyn Liikenne 12 -ohjelmaan vahvoiksi kriteereiksi.

Maayhteyden kehittämistä pohjoisen kautta Eurooppaan ja pohjoisille merialueille on jatkettava. TEN-T-ydinverkon ja kattavan verkon toteutuksen eteneminen tulee varmistaa – Itä- ja Pohjois-Suomi tulee kytkeä Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan liikenneverkkoon ja meriliikenteen toimivuutta Perämeren satamissa tulee vahvistaa EU:n parlamentin ehdotuksen mukaisesti.

Suomen saama EU-rahoitus perustuu Itä- ja Pohjois-Suomen olosuhteisiin

EU:n alue- ja rakennepolitiikalla tasataan alueiden välisiä kehityseroja. Harva asutus, pitkät etäisyydet ja kylmä ilmasto ovat Itä- ja Pohjois-Suomen pysyviä kehityshaittoja. Itä- ja Pohjois-Suomen harva asutus on tärkein kriteeri koko Suomen saamalle EU-rahoitukselle, ei pelkästään NSPA-erityistuelle.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-liittymissopimuksen mukaisen erityisaseman huomiointi tulee priorisoida Suomen 2028+ -linjauksissa. Kyseessä on kansallinen ja EU:n etu.

Itä- ja Pohjois-Suomen elinvoiman ja kokonaisturvallisuuden varmistaminen pitää painokkaasti huomioida kehitettäessä kotimaisia ja EU:n politiikkavälineitä ja kohdennettaessa resursseja.

Helsingissä 7.12.2023

Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja, Etelä-Savo

Tytti Määttä
maakuntajohtaja, Pohjois-Savo

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja, Pohjois-Karjala

Mika Riipi
maakuntajohtaja, Lappi

Jyrki Kaiponen
maakuntajohtaja, Keski-Pohjanmaa

Jussi Rämet
maakuntajohtaja, Pohjois-Pohjanmaa

Pentti Malinen
maakuntajohtaja, Kainuu